

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 669)

9.7.2004 Tarihli ve 5215 Sayılı Belediye Kanunu ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/871)

Not : Kanun, Başkanlıkça; Anayasa ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

22.7.2004

Sayı : B.01.0.KKB.01-18/A-6-2004-850

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 12.07.2004 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-4879/16867 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 09.07.2004 gününde kabul edilen 5215 sayılı "Belediye Kanunu" incelenmiştir:

1- İncelenen Yasa'nın 3. maddesinin (c) bendinde, "belde"nin, belediyesi bulunan yerleşim yeri olduğu belirtilmiş; (a) bendinde de, belediye,

"Beldenin ve belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi"

biçiminde tanımlanmıştır.

Görüldüğü gibi, yapılan düzenlemede belediye tanımlanırken, "belde halkı" yanında "belde" ayrıca belirtilerek, beldenin yerel ortak gereksinimlerini karşılama görevi de belediyelere verilmiştir.

Bu ayrımla belediyeler, genel yönetimle ilgili konuları da kapsayacak biçimde, genel yetkili yönetim birimi gibi tanımlanmış olmaktadır.

Anayasanın 126 ve 127. maddelerine göre, illerde, merkezi yönetimin uzantısı olan ve "yetki genişliği" esasına göre oluşturulan il genel yönetimi ile, yerel yönetim örgütlenmesi olan ve "idari vesayet" ilkesine göre oluşturulan il özel yönetimi ve belediye bulunmaktadır.

İl halkının ortak yerel gereksinmelerinin karşılanması il özel yönetiminin, belde halkının ortak yerel gereksinmesinin karşılanması belediyenin, il ve belde halkının ortak yerel gereksinmeleri dışında kalanlar ile belde de dahil "il" in tüm hizmetlerinin karşılanması da il genel yönetiminin görev alanına girmektedir.

Ayrıca, Anayasanın yerel yönetimleri düzenleyen 127. maddesinde, yerel yönetimlerin, "il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere..." kurulacakları açık biçimde belirtilmiştir.

Bu nedenle, incelenen Yasa'nın, "belde halkı" yanında "belde" hizmetlerini de içeren 3. maddesinin (a) bendi Anayasanın 126 ve 127. maddeleriyle bağdaşmamaktadır.

2- İncelenen Yasa'nın 14. maddesinin birinci fıkrasında,

"Belediye, kanunlarla münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahalli müşterek nitelikteki her türlü görev ve hizmeti yapar veya yaptırır, gerekli kararları alır, uygular ve denetler."

denilerek, belediyenin görev ve sorumlulukları genel ve soyut olarak belirtilmiştir.

Bu fıkraya göre belediyelere, yasalarla "münhasıran" başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen yerel ortak nitelikteki hizmetleri yapmak ya da yaptırmak, gerekli kararları almak, uygulamak ve denetlemek görevi verilmiştir. Böylece belediyeler, kamu hizmetlerinin görülmesi yönünden "genel görevli" kılınmıştır.

Anayasanın 126. maddesinde, merkezi yönetimin örgütlenmesine ilişkin ölçütler "coğrafya durumu, ekonomik koşullar ve kamu hizmetlerinin gerekleri" olarak sayılmıştır. Maddede, merkezi yönetimin görevlerini belirginleştiren ya da sınırlayan bir düzenleme yapılmamıştır.

Buna karşın, Anayasanın 127. maddesinde, yerel yönetimlerin örgütlenmesi hem "coğrafya" hem de "konu" yönünden sınırlandırılmıştır. Maddeye göre, yerel yönetimler, ancak yöresel olarak örgütlenebilmekte ve yalnızca yerel ortak gereksinimlerin karşılanması yönünden görevlendirilebilmektedir.

Anayasada, merkezi yönetimin, Devlet iktidarını yansıtabilecek biçimde tüm kamu hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak üzere ülke genelinde, yerel yönetimlerin ise, sınırlı bir coğrafyada ortak yerel gereksinimlerin karşılanması gibi sınırlı bir konuda örgütlenmesi öngörülmüştür.

Buna göre, yönetsel örgütlenmede, merkezi yönetim konu yönünden genel, yerel yönetimler ise özel görevlidir. Bunun sonucu olarak, yasalarda, merkezi yönetimin görevleri soyut ve genel, yerel yönetimlerin görevleri somut ve belirgin biçimde düzenlenmelidir.

Oysa, yukarıda açıklandığı gibi, incelenen Yasa'nın 14. maddesinin birinci fıkrası ile belediyeler, kamu hizmetlerinin yürütülmesi yönünden "genel görevli" kılınmıştır.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında, belediyelerin öncelikle yapmak ya da yaptırmakla yükümlü olduğu kimi asli görevleri; dördüncü fıkrasında da yapılması belediyelerin inisiyatifine bırakılan kimi görevleri belirlenmiştir. Maddenin diğer fıkralarında ise, görev, yetki ve sorumluluk alanının yer yönünden sınırı düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, her ne kadar "yasalarla münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen", "mahalli müşterek nitelikteki" görevlerden söz edilerek konu yönünden sınır getirilmiş izlenimi yaratılmaya çalışılmış ise de, bu ölçütler soyut olup, belediyeleri "genel görevli" konumdan çıkarmaya yetmemektedir.

Çünkü, merkezi yönetim örgütlenmesinde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının görevi kapsamında sayılmayan ya da genel görevli bir kamu kurum ya da kuruluşunun görev alanında yer almakta iken, yapılacak bir yasal düzenleme ile o kurum ya da kuruluşun görev kapsamından çıkarılan her türlü kamusal hizmet, bu madde nedeniyle, başkaca bir yasal düzenlemeye gerek kalmaksızın belediyelerin görev alanına girecektir.

Hatta, yapılan düzenlemeden, kamu kurum ve kuruluşlarının görevli kılınması durumunda da belediyenin aynı alandaki görevinin sona ermediği; ancak, kamu kurum ve kuruluşlarına yasayla "münhasıran" görev verilmesi durumunda belediyenin o alandaki görevinin sona erdiği anlaşılmaktadır.

"Münhasıran" sözcüğüyle merkezi yönetimin görev ve yetki alanının daha da daraltıldığı, buna karşılık belediyelerin görev ve yetki alanının genişletildiğini vurgulamak gerekmektedir.

Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda kabul edilen "Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun"da yer verilen ilgili kurallara kısaca değinilmesi, konunun açıklığa kavuşturulması yönünden gerekli görülmüştür.

Yasa'nın 7. maddesinde, merkezi yönetimce yürütülecek görevler sayılarak sınırlandırılmış; 8. maddesinde ise, yerel ortak gereksinimlere ilişkin tüm görev, yetki ve sorumlulukların yerel yönetimlerce yerine getirileceğinin belirtilmesi yeterli görülmüştür.

Madde gerekçelerinde de, merkezi yönetimler ile yerel yönetimlerin görev, yetki ve sorumluluklarının, getirilen yeni kamu yönetimi anlayışına uygun olarak ele alındığı; merkezi yönetimin görev ve yetkilerinin sayılarak sınırlandırıldığı, bunlar dışında kalanların yerel yönetimlerce yürütülmesinin öngörüldüğü belirtilmiştir.

Bu Yasa'nın 7 ve 8. maddeleri ile incelenen Yasa'nın 14. maddesinin birlikte değerlendirilmesinden, yerel yönetimlerin, bu bağlamda belediyelerin, kamu hizmetlerinin görülmesinde genel görevli örgüt durumuna getirildiği görülmektedir.

Öte yandan, bir yerel yönetim birimi olan il özel idaresine ilişkin Yasa'nın 78. maddesine 3360 sayılı Yasa'yla eklenen 13. bendin ikinci tuncesindeki "İl özel idarelerinin görevli olduğu mahalli ve müşterek ihtiyaçların kapsamı ve sınırı Bakanlar Kurulu'nca tespit olunur." kuralının iptaline ilişkin, Anayasa Mahkemesi'nin 22.06.1988 günlü, E.1987/18, K.1988/23 sayılı kararında,

"Yerel yönetimlere ilişkin temel kavramlar üzerinde yapılan bu açıklamalar da göstermektedir ki, yerel yönetimlerin kuruluş esasları, karar organlarının oluşumu, görev ve yetkilerinin belirlenmesi, merkezi yönetimle bağ ve ilgileri, bunlar üzerinde uygulanacak idari vesayet yetkisi, yasal bir düzenlemeyi gerektirmekte, 'yasallık' vazgeçilmez bir koşul olmaktadır. Anayasanın 123. ve 127. maddeleri bu koşulu açık-seçik vurgulamaktadır. O halde:

1- İl Özel İdaresi Kanunu (İUVKM.)'nin 78. maddesine, 3360 sayılı Yasanın 2. maddesiyle eklenen 13. bendin ikinci tuncesiyle 'İl Özel İdarelerinin görevli olduğu mahalli ve müşterek ihtiyaçların kapsamı ve sınırı...'nın saptanması yetkisinin Bakanlar Kurulu'na verilmesi, yasallık ilkesi ile çatışmaktadır. Burada Bakanlar Kurulu kararı, yasa yerini almaktadır.

Bakanlar Kurulu'na bu yetkinin yasayla verilmiş olması da, Anayasa açısından yasal düzenleme koşulunun yerine getirildiği biçiminde yorumlanamaz. Anayasa Mahkemesi'nin konuya ilişkin kararlarında ortaya koyduğu ölçütlere göre, yasa koyucu, genel kuralları koyarak yönetime, takdir yetkisine göre düzenleyebileceği bir alan bırakırken, Anayasanın öngördüğü yönetimin yargısal denetiminin etkinliğini engellemeyecek nesnel kurallara bağlamalıdır."

denilerek, yasallık ilkesi gereği, yerel yönetimlerin görevlerinin yasada sayılarak belirtilmesi gerektiği kabul edilmiştir.

Yasama organının, herşeyden önce bir hizmetin yerel mi, yoksa ülke düzeyinde mi olduğunu belirlemesi; yerel düzeyde görülen hizmetlerin yasada tek tek sayılması gerekmektedir.

Tersi durumda, yurttaşlara standart bir kamu hizmeti sunma olanaksızlaşacak, hizmetler yönünden bölgesel ve yerel dengesizlikler artacaktır.

İncelenen Yasa'nın 14. maddesinin birinci fıkrasında, belediyelerin görevlerinin sınırlı ve belirlenmiş değil, genel ve soyut kavramlar kullanılarak düzenlendiği görülmektedir. Bu genel ve soyut kav-

ramların içeriğinin belirginleştirilmesinde belediyelerin yetkili organlarının etkili olması kaçınılmazdır.

Bu durumda, Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda açıklanan kararıyla Bakanlar Kurulu yönünden Anayasaya uygun görülmeyen bir yetkinin belediyelere tanındığı sonucuna varılmaktadır ki, bunun olanaksızlığı açıktır.

Bu nedenle de, incelenen Yasa'nın 14. maddesi Anayasanın 126 ve 127. maddesindeki ilkelerle bağdaşmamaktadır.

3- İncelenen Yasa'nın geçici 4. maddesinde,

"Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufla bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idari, adli veya mali yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işleminden kaldırılır."

denilmektedir.

a- Maddede, konusu suç oluşturmamak ve kesinleşmiş yargı kararına dayanmamak koşuluyla bu Yasa'nın yayımlandığı güne kadar yerel yönetimlerde çalışan kamu personeline yasal dayanağı bulunmadan yapılan ek ödemeden dolayı başta belediye başkanları olmak üzere sorumlular için başlatılan idari, adli ya da mali yargılama ve soruşturmanın işleminden kaldırılması öngörülmekte, bu nedenle soruşturma ve yargılama yapılamayacağı belirtilmektedir.

Maddedeki "konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla" anlatımından, madde kapsamına giren idari, adli ya da mali yargılama ve soruşturmanın suç oluşturabilecek nitelikteki eylemleri de içerdiği anlaşılmaktadır.

Bu içerikteki yargılama ve soruşturmanın yapılmasını engelleyen ya da işleminden kaldırılmasını öngören düzenleme af niteliğindedir.

Anayasanın, 03.10.2001 günlü, 4709 sayılı Yasa'yla değişik 87. maddesinde, "hürriyeti bağlayıcı ceza-para cezası" ya da "adli ceza-idari ceza" ayrımı yapılmadan genel ve özel af ilanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararına bağlanmıştır.

87. maddenin nitelikli çoğunluk öngörülen bu özel düzenlemesi karşısında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin afı ilgili yasa kurallarını kabulünde, Anayasanın genel düzenleme içeren 96. maddesinin uygulanamayacağı ve bu maddede öngörülen karar yetersayısının geçerli olamayacağı açıktır.

Başka bir anlatımla, incelenen Yasa'nın geçici 4. maddesinde yapılan düzenleme af niteliğinde olduğu için, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edilmesi anayasal zorunluluktur.

Tutanakların incelenmesinden, geçici 4. maddenin kabulünde sayı belirlenmediği görülmekte, bu nedenle maddenin üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edilip edilmediği anlaşılamamaktadır.

Anayasada, genel kuraldan ayrılarak toplantı ve karar yetersayısı için özel düzenlemeler bulunan durumlarda, herhangi bir itiraz olmasa da, sonradan ortaya çıkacak duraksama ve tartışmalara neden olmamak için toplantı ve karar yetersayılarının tutanaklara geçirilmesi gerekmektedir.

Tutanaklarda böyle bir açıklık bulunmadığından geçici 4. maddenin kabulü için gerekli yeter sayının oluşturulmadığı sonucuna varılmaktadır.

Ayrıca, tutanakların incelenmesinden, Yasanın tümünün de 235 oyla kabul edildiği görülmektedir ki, bu sayı da af için gerekli karar yetersayısının altında kalmaktadır.

Bu nedenle, geçici 4. madde biçimsel yönden Anayasanın 87. maddesiyle bağdaşmamaktadır.

b- Öte yandan, geçici madde ile getirilen af, haklarında kesinleşmiş yargı kararı bulunanları kapsamamaktadır.

Böylece, yargılama ve takibat aşamasında bulunan kamu görevlileri af kapsamına alınırken, haklarında kesinleşmiş yargı kararı bulunanlar aften yararlandırılmamışlardır.

Anayasanın 2. maddesinde, "hukuk devleti" ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında sayılmış; 10. maddesinde de, herkesin yasa önünde eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye ya da sınıfa ayrıcalık tanınmayacağı, devlet organları ile yönetimin tüm işlemlerinde eşitlik ilkesine uygun davranmak zorunda oldukları belirtilmiştir.

Hukuk devleti, yurttaşlarına hukuk güvenliği sağlayan ve adil bir hukuk düzeni kurup, bu düzeni sürdürmek için gerekli önlemleri alan devlettir.

Yurttaşların devlete karşı güven duygularının zedelenmemesi için hukuk güvenliğinin sağlanması, yasaların adil olması ve eşitlik ilkesine uygun kurallar içermesi gerekmektedir.

Hukuk ve adalet toplumun ve devletin temeli ve amacı; eşitlik ise adaletin temel ögesidir. Benzer durumlarda eşitlik ilkesine uygun davranılması adil hukuk düzeninin gereğidir; farklı uygulama yapılması ise, adalet duygusunu zedeleyecektir.

Yasa önünde eşitlik, eylemli değil, hukuksal anlamdadır. Eşitlik ilkesi, yurttaşlar arasında hukuksal ayırım yapılmasını önlemek için getirilmiştir. Bu ilke, yasal düzenlemelerin, niteliği, görev, yetki ve sorumluluğu, görülen hizmetin özellikleri ve ayrıntıları aynı ya da benzer olan kişiler arasında ayırım yapılmasına izin vermemektedir.

İncelenen Yasa'nın geçici 4. maddesinde aynı hukuksal konumda olan kişiler arasında af konusunda farklılık yaratılmıştır.

Bu nedenle, anılan madde, hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine uygun düşmemektedir.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 5215 sayılı "Belediye Kanunu", 3, 14 ve geçici 4. maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince bir kez daha görüşülmesi için, Anayasanın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet Sezer
Cumhurbaşkanı

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/871

27.10.2004

Karar No. : 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisince görüşülerek kabul edilen ve yayımlanmak üzere 12.7.2004 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Makamına sunulan 9.7.2004 tarihli ve 5215 sayılı Belediye Kanunu, Sayın Cumhurbaşkanınca Anayasanın 89 ve 104 üncü maddeleri gereğince yayımlanması kısmen uygun bulunmayarak, 3, 14 ve geçici 4 üncü maddeleri bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça, 4.8.2004 tarihinde gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte tali komisyon olarak Anayasa Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bu defa, Komisyonumuzun 26.10.2004 tarihinde yaptığı 2 nci birleşimde anılan Kanun ile geri gönderme tezkeresi, Hükümeti temsilen İçişleri Bakanı Abdülkadir AKSU ile İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Sayın Cumhurbaşkanı geri gönderme tezkeresinde;

İncelenen Yasa'nın 3 üncü maddesinin (c) bendinde, "belde"nin, belediyesi bulunan yerleşim yeri; (a) bendinde ise belediyenin; beldenin ve belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi biçiminde tanımlandığı, yapılan düzenlemede belediye tanımlanırken, "belde halkı" yanında "belde" nin ayrıca belirtilerek, beldenin yerel ortak gereksinimlerini karşılama görevinin de belediyelere verildiği, bu ayrımla belediyelerin, genel yönetimle ilgili konuları da kapsayacak biçimde genel yetkili yönetim birimi gibi tanımlanmış olduğu,

- Anayasa'nın 126 ve 127 nci maddeleri uyarınca il halkının ortak yerel gereksinimlerinin karşılanmasının il özel yönetiminin, belde halkının ortak yerel gereksinimlerinin karşılanmasının belediyenin, il ve belde halkının ortak yerel gereksinimleri dışında katanlar ile belde de dahil "il" in tüm hizmetlerinin karşılanmasının da il genel yönetiminin görev alanına girdiği,

- Ayrıca, Anayasa'nın yerel yönetimleri düzenleyen 127 nci maddesinde, yerel yönetimlerin il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulacaklarının açıkça belirtilmiş olduğu,

- Bu açıklamalar doğrultusunda, incelenen Yasa'nın, "belde halkı" yanında "belde" hizmetlerini de içeren 3 üncü maddesinin (a) bendinin Anayasa'nın 126 ve 127 nci maddeleriyle bağdaşmadığı,

Yasa'nın 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında, belediyenin görev ve sorumluluklarının genel ve soyut olarak belirtilmiş olduğu, buna karşın, Anayasa'nın 127 nci maddesinde, yerel yönetimlerin örgütlenmesinin hem "coğrafya" hem de "konu" yönünden sınırlandırılmış olduğu,

- Bu fikraya göre belediyelere, yasalarla, münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen yerel ortak nitelikteki hizmetleri yapmak ya da yaptırmak, gerekli kararları almak, uygulamak ve denetlemek görevinin verildiği, böylece belediyelerin, kamu hizmetlerinin görülmesi yönünden genel görevli kılınmış olduğu, Anayasa'nın 126 nci maddesinde, merkezi yönetimin görevlerini belirginleştiren ya da sınırlayan bir düzenleme bulunmadığı,

- Yönetimsel örgütlenmede, merkezi yönetimin konu yönünden genel, yerel yönetimlerin ise özel görevli olduğu, bunun sonucu olarak yasalarda, merkezi yönetimin görevlerinin soyut ve genel, yerel yönetimlerin görevlerinin somut ve belirgin biçimde düzenlenmesi gerektiği,

- Maddenin birinci fıkrasında, her ne kadar, yasalarla münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahalli müşterek nitelikteki görevlerden söz edilerek konu yönünden sınır getirilmiş izlenimi yaratılmaya çalışılmış ise de, bu ölçütlerin soyut olduğu ve belediyeleri genel görevli konumdan çıkarmaya yetmediği,

- Yasama organının, her şeyden önce bir hizmetin yerel mi, yoksa ülke düzeyinde mi olduğunu belirlemesinin ve yerel düzeyde görülen hizmetlerin yasada tek tek sayılmasının gerektiği, tersi durumda, vatandaşlara standart bir kamu hizmeti sunmanın olanaksızlaşacağı, bu durumun da hizmetler yönünden bölgesel ve yerel dengesizlikleri artıracığı,

- Açıklanan nedenlerle İncelenen Yasa'nın 14 üncü maddesinin Anayasa'nın 126 ve 127 nci maddelerindeki ilkelerle bağdaşmadığı,

Yasa'nın geçici 4 üncü maddesinde,

- Konusu suç oluşturmamak ve kesinleşmiş yargı kararına dayanmamak koşuluyla bu Yasa'nın yayımlandığı güne kadar yerel yönetimlerde çalışan kamu personeline yasal dayanağı bulunmadan yapılan ek ödemedan dolayı başta belediye başkanları olmak üzere sorumlular için başlatılan idari, adli ya da mali yargılama ve soruşturmanın işlemde kaldırılmasının öngörüldüğü, bu nedenle soruşturma ve yargılama yapılamayacağını belirtildiği,

- "Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla" anlatımından, madde kapsamına giren idari, adli ya da mali yargılama ve soruşturmanın suç oluşturabilecek nitelikteki eylemleri de içerdiğinin anlaşıldığı, bu içerikteki yargılama ve soruşturmanın yapılmasını engelleyen ya da işlemde kaldırılmasını öngören bir düzenlemenin af niteliğinde olduğu,

- Anayasa'nın 87 nci maddesinde, hürriyeti bağlayıcı ceza-para cezası ya da adli ceza-idari ceza ayrımı yapılmadan genel ve özel af ilanının, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararına bağlandığı,

- Tutanakların incelenmesinden, geçici 4 üncü maddenin, üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edilip edilmediğinin anlaşılamadığı, bu nedenle maddenin kabulü için gerekli yetersayının oluşturulamadığı sonucuna varıldığı,

- Ayrıca, tutanakların incelenmesinden, Yasa'nın tümünün de 235 oyla kabul edilmiş olduğunun görüldüğü, bu sayının da af için gerekli karar yetersayısının altında kaldığı, bu nedenle, geçici 4 üncü maddenin biçimsel yönden Anayasa'nın 87 nci maddesiyle bağdaşmadığı,

- Ayrıca getirilen affın, haklarında kesinleşmiş yargı kararı bulunanları kapsadığı, böylece, yargılama ve takibat aşamasında bulunan kamu görevlilerinin af kapsamına alınırken, haklarında kesinleşmiş yargı kararı bulunanların afftan yararlandırılmadıkları, bu durumun Anayasanın 2 nci maddesindeki hukuk devleti ilkesi ve 10 uncu maddesinde yer alan, herkesin yasa önünde eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye ya da sınıfa ayrıcalık tanınmayacağı, Devlet organları ile yönetimin tüm işlemlerinde eşitlik ilkesine uygun davranmak zorunda oldukları yönündeki hükümlerine uygun düşmediği,

Şeklindeki değerlendirmeler sonucunda yayımlanmasını kısmen uygun bulmadığı, 5215 sayılı "Belediye Kanunu" nun 3, 14 ve geçici 4 üncü maddelerini, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın 89 ve 104 üncü maddeleri gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisine iade etmiştir.

Komisyonumuzda, 5215 sayılı Kanunun yalnızca geri gönderme tezkeresine konu olan 3, 14 ve geçici 4 üncü maddelerinin görüşülmesine ilişkin bir önerenin kabulünü müteakip, tezkerenin tümü ve söz konusu maddeler üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Yapılan görüşmelerde;

- Anayasada idarenin kuruluş ve görevlerinin merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayandırıldığı ve merkezi yönetim açısından konu ve yer yönünden bir kısıtlama getiril-

memişken yerinden yönetim türlerinden biri olan yerel yönetimlerin konu ve coğrafya yönünden kısıtlanmış olduğu, Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçesinde de belirttiği üzere bu Kanunun hem 3, hem de 14 üncü maddeleriyle Anayasaya öngörülen durumun dışında bir düzenleme yapılmış olduğu ve bu düzenlemenin de bu haliyle Anayasaya aykırı olduğu,

- Amaç, belediyelerin hizmet kapsamını genişletmekse, bu imkânın mevcut olduğu, 1580 sayılı Kanunda olduğu gibi sayma yoluyla bu genişletmenin gerçekleştirilebileceği, üstelik böylece Anayasaya aykırılığın da söz konusu olmayacağı,

- "Kanunlarla münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahalli müşterek nitelikteki görevler" şeklindeki bir düzenlemenin belediyeleri merkezi idare karşısında genel yetkili kıldığı ve bu durumun Anayasaya aykırı olduğu,

- Yerel yönetim kanunlarıyla, merkezi yönetimin görevlerinin pek çoğunun yerel yönetimlere bırakılmasının öngörüldüğü, ancak yerel yönetimlerin merkezi yönetimin boşalttığı bu alanı dolduramayacağı,

- 1580 sayılı Kanunun daha ileri düzeyde bir kanun olduğu, yeni Kanunun ancak dilde sadeleşme yönünde bir yenilik getirdiği,

- Geçici 4 üncü maddeyle yapılan düzenlemenin af niteliğinde olduğu, getirilen affın kesinleşmiş yargı kararlarını da kapsayacak şekilde düzenlenmesi ya da metinden çıkarılması gerektiği,

Şeklindeki görüş ve değerlendirmeleri müteakip, Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise;

- Bu Kanunda yer alan düzenlemelerin bir çoğunun 1580 sayılı Kanunda da bulunduğu, esas itibarıyla tezkereye konu noktalarda yeni bir düzenlemenin söz konusu olmadığı,

- "Belde" kelimesinin metinden çıkarılması suretiyle 3 üncü maddedeki sorunun giderilebileceği,

- Diğer maddeler için de Cumhurbaşkanının geri gönderme tezkeresinin gerekçesine uyularak düzenleme yapılırken Anayasaya aykırılıkların ortadan kalkacağı,

İfade edilmiştir.

Cumhurbaşkanının geri gönderme tezkeresi üzerinde yapılan görüşmelerden sonra, 5215 sayılı Kanunun iadeye konu maddeleri görüşülerek geri gönderme tezkeresinin gerekçeleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Kanun;

- 3 üncü maddesinin, (a) bendinde yer alan "Beldenin ve" ibaresinin metinden çıkarılması,

- 14 üncü maddesinin, birinci fıkrasında yer alan "münhasıran" ibaresinin metinden çıkarılması ve maddenin yeniden düzenlenmesi,

- Geçici 4 üncü maddesinin metinden çıkarılması, suretiyle,

Komisyonumuzca kabul edilmiştir. Kabul edilen önerge doğrultusunda, geçici 4 üncü maddenin metinden çıkarılması nedeniyle Kanunun geçici 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri, geçici 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeler olarak teselsül ettirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Subahattin Yıldız</i>
Afyon	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Halil Aydoğan</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>
İstanbul	Afyon	Ağrı

Üye
Mehmet Zekai Özcan
Ankara

Üye
A. Kemal Deveciler
Balıkesir
(Ayrıışık oy ektedir.)

Üye
Osman Nuri Filiz
Denizli

Üye
Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul
(Ayrıışık oy ektedir.)

Üye
Fazıl Karaman
İzmir
Üye
Taner Yıldız
Kayseri
Üye
Hasan Fehmi Kinay
Kütahya

Üye
Gürol Ergin
Muğla
(Ayrıışık oy yazım ektedir.)

Üye
Cemal Uysal
Ordu
Üye
Sabahattin Cevheri
Şanlıurfa

Üye
Osman Kaptan
Antalya
(Ayrıışık oy yazımız ektedir.)

Üye
Ali Osman Sali
Balıkesir

Üye
A. Kemal Kumkumoğlu
İstanbul
(Karşı oy yazım ektedir.)

Üye
M. Mustafa Açıkalin
İstanbul

Üye
Y. Selahattin Beyribey

Kars
Üye

Mikail Arslan
Kırşehir
Üye

Muharrem Dođan
Mardin

Üye
O. Seyfi Terzibaşıoğlu
Muğla

Üye
İmdat Sütlüođlu
Rize
Üye
Enis Tütüncü
Tekirdağ
(Ayrıışık oy yazısı ektedir.)

Üye
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon
(Ayrıışık oy yazısı ektedir.)

Üye
M. Mesut Özaccan
Aydın
(Ayrıışık oy yazısı ektedir.)

Üye
Ahmet İnal
Batman

Üye
Birgen Keleş
İstanbul
(Karşı oy yazısı ektedir.)

Üye
Bülent Baratalı
İzmir
(Ayrıışık oy yazısı ektedir.)

Üye
Mustafa Elitaş

Kayseri
Üye

Muzaffer Baştopçu
Kocaeli
Üye

Mustafa Özyürek
Mersin
(Karşı oy eklidir.)

Üye
Osman Seyfi
Nevşehir

Üye
Musa Uzunkaya
Samsun

Üye
Faruk Nafiz Özak
Trabzon

AYRIŞIK OY

9.7.2004 tarihli ve 5215 sayılı Belediye Kanununun Sayın Cumhurbaşkanımızca TBMM tarafından bir kez daha görüşülmesi istenen maddelerine ilişkin görüşlerimiz aşağıdadır.

Belediye Kanununun geneline ilişkin olarak komisyonun önceki görüşmelerinde ileri sürdüğümüz ve komisyon raporlarına yansımış olan görüşlerimiz geçerliliğini korumaktadır.

Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “belediye, kanunlarla münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahalli müşterek nitelikteki her türlü görev ve hizmeti yapar veya yaptırır, gerekli kararları alır, uygular ve denetler” hükmündeki “münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahalli müşterek nitelikteki her türlü görev ve hizmet”in belediyelere ait olması yönündeki düzenleme Anayasanın 126 ve 127 nci maddelerine aykırıdır. Zira bu düzenleme ile belediyeler merkezi yönetim gibi genel görevli kurum haline gelebileceklerdir.

Anılan fıkranın komisyonca benimsenen “belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahalli müşterek nitelikli diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır” şeklindeki yeni düzenlemesi ise yine Anayasaya uygun değildir. Kanunda yer alan “münhasıran” kelimesinin metinden çıkarılmış olması düzenlemeyi tümüyle Anayasaya uygun hale getirmeye yetmemektedir.

Anılan nedenlerle Yasaya katılmıyoruz.

Enis Tütüncü
Tekirdağ

Osman Kaptan
Antalya

Bülent Baratalı
İzmir

A. Kemal Kumkumoğlu
İstanbul

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul

Ali Kemal Deveciler
Balıkesir

M. Mesut Özakcan
Aydın

Mustafa Özyürek
Mersin

Birgen Keleş
İstanbul

Gürol Ergin
Muğla

ANAYASANININ 89 ÜNCÜ VE 104 ÜNCÜ
MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞ-
KANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK
ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN
BELEDİYE KANUNU

Kanun No. 5215 **Kabul Tarihi : 9.7.2004**

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. - Bu Kanun belediyeleri kap-
sar.

Tanımlar

MADDE 3. - Bu Kanunun uygulanmasın-
da;

a) Belediye: Beldenin ve belde sakin-
lerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaç-
larını karşılamak üzere kurulan ve karar organı
seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan,
idari ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel
kişisini,

b) Belediyenin organları: Belediye mec-
lisini, belediye encümenini ve belediye baş-
kanı,

c) Belde: Belediyesi bulunan yerleşim
yerini,

d) Mahalle: Belediye sınırları içerisinde
yer alan, ortak ihtiyaç ve öncelikleri benzer
özellikler gösteren ve sakinleri arasında kom-
şuluk ilişkisi bulunan insanların yaşadığı idari
birimi,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Belediyenin Kuruluşu ve Sınırları

Kuruluş

MADDE 4. - Nüfusu 5.000 ve üzerinde
olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

BELEDİYE KANUNU

Tanımlar

MADDE 3. - Bu Kanunun uygulanmasın-
da;

a) Belediye : Belde sakinlerinin mahalli
müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak
üzere kurulan ve karar organı seçmenler
tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve malî
özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini,

b) Belediyenin organları : Belediye mec-
lisini, belediye encümenini ve belediye baş-
kanı,

c) Belde : Belediyesi bulunan yerleşim
yerini,

d) Mahalle : Belediye sınırları içerisinde
yer alan, ortak ihtiyaç ve öncelikleri benzer
özellikler gösteren ve sakinleri arasında kom-
şuluk ilişkisi bulunan insanların yaşadığı idari
birimi,

İfade eder.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.

İçme ve kullanma suyu havzaları ile sit ve diğer koruma alanlarında ve meskûn sahası kurulu bir belediyenin sınırlarına 5.000 metreden daha yakın olan yerleşim yerlerinde belediye kurulamaz.

Köylerin veya muhtelif köy kısımlarının birleşerek belediye kurabilmeleri için, meskûn sahalannın, merkez kabul edilecek yerleşim yerinin meskûn sahasına azami 5.000 metre mesafede bulunması ve nüfusları toplamının 5.000 ve üzerinde olması gerekir.

Bir veya birden fazla köyün köy ihtiyar meclisinin kararı veya seçmenlerinin en az yarısından bir fazlasının mahallin en büyük mülki idare amirine yazılı başvurusu ya da valinin kendiliğinden buna gerek görmesi durumunda, valinin bildirimini üzerine, mahalli seçim kurulları, onbeş gün içinde köyde veya köy kısımlarında kayıtlı seçmenlerin oylarını alır ve sonucu bir tutanakla valiliğe bildirir.

İşlem dosyası valinin görüşüyle birlikte İçişleri Bakanlığına gönderilir. Danıştayın görüşü alınarak müşterek kararname ile o yerde belediye kurulur.

Yeni iskân nedeniyle oluşturulan ve nüfusu 5.000 ve üzerinde olan herhangi bir yerleşim yerinde, İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine müşterek kararnameyle belediye kurulabilir.

Sınırların tespiti

MADDE 5. - Yeni kurulan bir belediyenin sınırları, kuruluşu izleyen altı ay içinde aşağıdaki şekilde tespit edilir:

a) Eskiden beri beldeye ait sayılan tarla, bağ, bahçe, çayır, mera, otlak, yaylak, zeytinlik, palamutluk, fundalık gibi yerler ile kumsal ve plajlar belediye sınırı içine alınır.

b) Belediye sınırlarını dere, tepe, yol gibi belirli ve sabit noktalardan geçirmek esastır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bunun mümkün olmaması durumunda, sınır düz olarak çizilir ve işaretlerle belirtilir.

c) Belediyenin sınırları içinde kalan ve eskiden beri komşu belde veya köy halkı tarafından yararlanılan yayla, çayır, mera, koru, kaynak ve mesirelik gibi yerlerden geleneksel yararlanma hakları devam eder. Bu haklar için sınır kâğıdına şerh konulur.

d) Çizilen sınırların geçtiği yerlerin bilinen adları sınır kâğıdına yazılır. Ayrıca yetkili fen elemanı tarafından düzenlenen kroki sınır tespit tutanağına eklenir.

Sınırların kesinleşmesi

MADDE 6. - Belediye sınırları, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile kesinleşir.

Kesinleşen sınırlar, valilikçe yerinde uygulanmak suretiyle taraflara gösterilir ve durum bir tutanakla belirlenir. Kesinleşen sınır kararları ile dayanağı olan belgelerin birer örneği; belediyesine, mahallî tapu dairesine, il özel idaresine ve o yerin mülki idare amirine gönderilir.

Kesinleşen sınırlar zorunlu nedenler olmadıkça beş yıl süre ile değiştirilemez.

Sınır uyuşmazlıklarının çözümü

MADDE 7. - Bir il dahilindeki beldeler veya köyler arasında sınır uyuşmazlığı çıkması halinde ilgili belediye meclisi ve köy ihtiyar meclisi ile kaymakamın görüşleri otuz gün süre verilerek istenir. Vali, bu görüşleri değerlendirerek sınır uyuşmazlığını karara bağlar. Büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin sınır değişikliklerinde büyükşehir belediye meclisinin de görüşü alınır.

İl ve ilçe sınırlarının değiştirilmesini gerektirecek sınır uyuşmazlıklarında 10.6.1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu hükümleri uygulanır.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Birleşme ve katılmalar

MADDE 8. - Bir belde veya köyün veya bunların bazı kısımlarının meskûn sahasının, komşu bir beldenin meskûn sahası ile birleşmesi halinde, iltihak olunacak belde sakinlerinin oylarına başvurulmaksızın, katılmak isteyen köy veya belde veya bunların kısımlarında yapılan oy verme sonucuna ait evrak, valilikçe iltihak olunacak belediyeye gönderilir. Belediye meclisi evrakın geliştinden itibaren otuz gün içerisinde istek hakkındaki kararını verir. Belediye meclisinin kabulüyle katılım gerçekleşir. Katılma talebinin belediye meclisi tarafından reddi durumunda, kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde istek sahiplerinin itirazı üzerine, valinin görüşüyle birlikte dosya, İçişleri Bakanlığı tarafından görüşü alınmak üzere Danıştaya gönderilir. Danıştayın görüşü üzerine 4 üncü maddedeki usule göre işlem tamamlanır.

Belde, köy veya bunların bazı kısımlarının meskûn sahaları arasında 5.000 metre ve altında mesafe bulunması, birleşmiş sayılmalarına yeterlidir.

Bir beldenin bazı kısımlarının komşu bir beldeye katılmasında, belde nüfusunun 5.000'den aşağı düşmemesi şarttır.

Bu madde uyarınca gerçekleşen katılmalarda, iltihak olunan belde ile bazı kısımları veya tümü iltihak olan köy veya belde arasında; taşınır ve taşınmaz mal, hak, alacak ve borçların devri ve paylaşımı, aralarında düzenlenecek protokolle belirlenir.

Birleşme ve katılma işlemlerinde bu maddede düzenlenmeyen hususlarda 4 üncü madde hükmüne göre işlem yapılır.

Mahalle ve yönetimi

MADDE 9. - Mahalle, muhtar ve ihtiyar heyeti tarafından yönetilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiğı Metin)

Belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değıştirilmesi, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olur.

Muhtar, mahalle sakinlerinin gönüllü katılımıyla ortak ihtiyaçları belirlemek, mahallenin yaşam kalitesini geliştirmek, belediye ve diğerk kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerini yürütmek, mahalle ile ilgili konularda görüş bildirmek, diğerk kurumlarla iş birliğı yapmak ve kanunlarla verilen diğerk görevleri yapmakla yükümlüdür.

Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için bütçe imkanları ölçüsünde gerekli yardım ve desteğı sağlar; kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütölmesini sağlamaya çalışır.

Belde adının değıştirilmesi

MADDE 10. - Bir beldenin adı, belediye meclisi üye tam sayısının en az dörtte üç çoğunluğunun kararı ve valinin görüşü üzerine İçişleri Bakanlığının onayı ile değıştirilir. Bu karar Resmî Gazetede yayımlanır.

Tüzel kişiliğın sona erdirilmesi

MADDE 11. - Belediye sınırı veya meskün sahası, bağı olduğu il veya ilçe belediyesi ile nüfusu 50.000 ve üzerinde olan bir belediyenin sınırına, 5.000 metreden daha yakın duruma gelen belediye ve köylerin tüzel kişiliğı; genel imar düzeni veya temel alt yapı hizmetlerinin gerekli kılması durumunda, Danıştayın görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine müşterek kararname ile kaldırılarak bu belediyeye katılır. Tüzel kişiliğı kaldırılan belediyenin mahalleleri, katıldıkları belediyenin mahalleleri hâline gelir. Tüzel kişiliğı kaldırılan belediye ile köylerin taşınır ve taşınmaz mal, hak, alacak ve borçları katıldıkları belediyeye intikal eder.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Nüfusu 2.000'in altına düşen belediyeler, Danıştayın görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine müşterek kararname ile köye dönüştürülür. Tüzel kişiliği kaldırılan belediyenin tasfiyesi il özel idaresi tarafından yapılır. Bu belediyenin taşınır ve taşınmaz malları ile hak, alacak ve borçları ilgili köy tüzel kişiliğine intikal eder. İntikal eden borçların karşılanamayan kısımları il özel idaresi tarafından üstlenilir ve vali tarafından İller Bankasına bildirilir. İller Bankası bu miktarı, takip eden ayın genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamının belediyelere ayrılan kısmından keserek ilgili il özel idaresi hesabına aktarır.

Kararlarının uygulanması ve nüfus tespiti

MADDE 12. - 4 üncü, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde belirtilen kararlar kesinleşme tarihini takip eden yılın ocak ayının birinci gününden itibaren yürürlüğe girer. 4 üncü maddeye göre belediye kurulan yerlerde 18.1.1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununun 29 uncu maddesine göre seçim yapılır.

8 inci maddede geçen birleşme ve katılmalara, 9 uncu maddede geçen mahalle kaldırılmasına, 11 inci maddede geçen belediye ve köy tüzel kişiliğinin kaldırılmasına veya bir beldenin köye dönüştürülmesine dair kararlar ilk mahallî idareler seçimlerinde uygulanır ve seçimler bu yerlerin yeni durumlarına göre yapılır.

Yerleşim yerlerinin bu Kanunda öngörülen nüfusları Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca tespit edilir.

Hemşehri hukuku

MADDE 13. - Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir. Hemşehrilerin, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilendirme ve belediye idaresinin

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

yardımlarından yararlanma hakları vardır. Yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda sunulması zorunludur.

Belediye, hemşehriiler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar. Bu çalışmalarda, üniversitelerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, sivil toplum kuruluşları ve uzman kişilerin katılımını sağlayacak önlemler alınır.

Belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişkisi olan her şahıs, belediyenin, kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belediyenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Belediyenin görev ve sorumlulukları

MADDE 14. - Belediye, kanunlarla münhasıran başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki her türlü görev ve hizmeti yapar veya yaptırır, gerekli kararları alır, uygular ve denetler.

Belediye öncelikle imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, evlendirme, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

Belediye, coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Belediyenin görev ve sorumlulukları

MADDE 14. - Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, evlendirme, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

b) Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Belediye, okul öncesi eğitim kurumları açabilir; Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir, bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürsüz, yaşlı, düşkün ve dar gelirli olanların durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı, belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar bu Kanun kapsamı dışındadır.

Belediyenin yetkileri ve imtiyazları

MADDE 15. - Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

a) Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.

b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir, bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir; korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir.

Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürsüz, yaşlı, düşkün ve dar gelirli olanların durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı, belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiğı Metin)

d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğalgaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak veya yaptırmak.

e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek; kaynak sularını işletmek veya işlettirmek.

f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek.

g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.

h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde taşınmaz malları almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.

i) Borç almak, bağış kabul etmek.

j) Toptancı ve perakendeci halleri, otobüs terminali, fuar alanı, yat limanı ve mezbaha kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.

k) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı yirmibeşmilyar Türk Lirasına kadar olan dava konusu uyuşmazlıkların, anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.

l) Gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görtlüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiğı Metin)

m) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.

n) Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.

o) Hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliğı oluşmaması için gereken tedbirleri almak.

(1) bendinde belirtilen gayri sıhhi müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır.

Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceğı gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.

İl sınırları içinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğalgaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanı Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir.

Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.

Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.

Belediyeye tanınan muafiyetler

MADDE 16. - Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmaz malları ile bunların inşa ve kullanımları her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muafır.

İKİNCİ KISIM

Belediyenin Organları

BİRİNCİ BÖLÜM

Belediye Meclisi

Belediye meclisi

MADDE 17. - Belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluşur.

Meclisin görev ve yetkileri

MADDE 18. - Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve kabul etmek.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

c) Belediyenin imar plânlarını görüşmek ve onaylamak, büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni plânını kabul etmek.

d) Borçlanmaya karar vermek.

e) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması halinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisine karar vermek.

f) Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek.

g) Şartlı bağışları kabul etmek.

h) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beşmilyardan yirmibeşmilyar Türk Lirasına kadar, dava konusu olan belediye alacaklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

i) Bütçe içi işletme ile Türk Ticaret Kanununa tabi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.

j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.

k) Meclis başkanlık divanını ve encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.

l) Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanı Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

m) Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.

n) Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesine karar vermek; beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerini kabul etmek.

o) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.

p) Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek.

r) Fahri hemşehrilik payesi ve beratı vermek.

s) Belediye başkanıyla encümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.

t) Mücavir alanlara belediye hizmetlerinin götürülmesine karar vermek.

u) İmar plânlarına uygun şekilde hazırlanmış belediye imar programlarını görüşerek kabul etmek.

Başkanlık Divanı

MADDE 19. - Belediye meclisi, seçim sonuçlarının ilânını takip eden beşinci gün belediye başkanının başkanlığında kendiliğinden toplanır. Meclis bu toplantıda, üyeleri arasından, gizli oyla meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile en az iki kâtip üyeyi ilk iki yıl için görev yapmak üzere seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı yapılacak ilk mahallî idareler seçimlerine kadar görev yapar.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Başkanlık divanı seçimi üç gün içinde
tamamlanır.

Meclise belediye başkanı, katılmaması
durumunda meclis birinci başkan vekili, onun
da katılmaması durumunda ikinci başkan
vekili başkanlık eder. Ancak yıllık faaliyet
raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı meclis
başkan vekilinin başkanlığında yapılır.

Başkanlık divanında boşalma olması
durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere
yenisi seçilir.

Meclis başkanı, meclis çalışmalarında
düzeni sağlamakla yükümlüdür.

Meclisin çalışmalarına ve katılıma ilişkin
esas ve usuller İçişleri Bakanlığı tarafından
çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.

Meclis toplantısı

MADDE 20. - Belediye meclisi, kendisi
tarafından belirlenecek bir aylık tatil hariç her
ayın ilk haftası, meclis tarafından önceden
belirlenen günde, mutat toplantı yerinde toplanır.
Ekim ayı toplantısı dönem başı toplantısıdır.

Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı
süresi en çok yirmi gün, diğer toplantıların
süresi en çok beş gündür.

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının
zorunlu olduğu durumda üyelere önceden bilgi
vermek kaydıyla meclis başkanının belediye
sınırları içerisinde belirlediği yerde toplantı
yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı
mutat usullerle belde halkına duyurulur.

Meclis toplantıları açıktır. Meclis başkanı
veya üyelerden herhangi birinin gerekli
çeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt
çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar
verilebilir.

Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa
geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır.
Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve
görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Gündem

MADDE 21. - Gündem, belediye başkanı tarafından belirlenir ve üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Ayrıca çeşitli yöntemlerle halka duyurulur.

Meclis üyeleri de belediyeye ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Öneri, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

Toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 22. - Belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir.

Meclisin toplanmasında, üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde başkan, gün ve saatini tespit ederek en geç üç gün içinde toplanmak üzere meclisi tatil eder. Gelecek toplantı, üye tam sayısının dörtte birinden az olmayan üye sayısı ile yapılır.

Görüşmeler sırasında başkan veya üyelerden birinin talebi üzerine yapılacak yoklamada karar yeter sayısının bulunmadığı anlaşılırsa, ikinci fıkradaki hükümler uygulanır.

Üyeler oylarını bizzat kullanır. Gizli oy kullanmaya fizikî bakımdan engelli üyeler, tayin edecekleri kişi eliyle oy kullanabilirler.

Oylama gizli, işaretle veya ad okunarak yapılır. Oy verme kabul, ret veya çekimsiz şeklinde olur.

Kararlar, meclis başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır ve bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Meclis kararlarının kesinleşmesi

MADDE 23. - Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilir.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir.

Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Mülkî idare amiri hukuka aykırı gördüğü kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir.

Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur.

İhtisas komisyonları

MADDE 24. - Belediye meclisi, her dönem başı toplantısında, üyeleri arasından seçilecek en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.

İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde plân ve bütçe ile imar komisyonlarının kurulması zorunludur.

Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü içinde kendilerine havale edilen işleri sonuçlandırır. Komisyonlar kendilerine havale edilen işlerle ilgili raporlarını bu sürenin sonunda meclise sunmadıkları takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra belediye meclisinde karara bağlanır.

Mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir.

Komisyon raporları alenidir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere meclis tarafından maliyetlerini aşmamak üzere belirlenecek bedel karşılığında verilir.

Denetim komisyonu

MADDE 25. - İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisi, her ocak ayı toplantısında belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur. Komisyon, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Komisyon, belediye başkanı tarafından belediye binası içinde belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında kamu kuruluşları personelinden, gerektiğinde uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanabilir. Bu kişi veya kuruluşlara ödenecek ücret, meclis tarafından kararlaştırılır.

Komisyon belediye birimleri ve bağlı kuruluşlarından her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir. Bu istekler gecikmeksizin yerine getirilir.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Komisyon, çalışmasını şubat ayı sonuna kadar tamamlar ve buna ilişkin raporunu izleyen ayın onbeşine kadar meclis başkanlığına sunar.

Konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulur.

Meclisin bilgi edinme ve denetim yolları

MADDE 26. - Belediye meclisi, bilgi edinme ve denetim yetkisini faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır.

Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek belediye işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, belediye başkanı veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

Meclis üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak, belediyenin işleriyle ilgili bir konuda genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

Belediye başkanınca meclise sunulan bir önceki yıla ait faaliyet raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkan vekili tarafından mahallin mülkî idare amirine gönderilir.

Vali, dosyayı gerekçeli görüşüyle birlikte Danıştaya gönderir.

Yetersizlik kararı, Danıştayca uygun görüldüğü takdirde belediye başkanı, başkanlıktan düşer.

Meclis üye tam sayısının en az üçte biri oranındaki üyenin imzasıyla belediye başkanı hakkında gensoru önergesi verilebilir. Gensoru önergesi, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile gündeme alınır ve üç tam gün geçmedikçe görüşülmez.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Gensoru önergesinin karara bağlanmasın-
da dördüncü fıkraya göre işlem yapılır.

**Başkan ve meclis üyelerinin görüş-
melere katılamayacağı durumlar**

MADDE 27. - Belediye başkanı ve meclis
üyeleri, münhasıran; kendileri, ikinci derece
dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile
ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına
katılamazlar.

**Başkan ve meclis üyelerinin yükümlülük-
leri**

MADDE 28. - Belediye başkanı görevi
süresince veya görevinin sona ermesinden
itibaren üç yıl süreyle, meclis üyeleri ise görev-
leri süresince ve görevlerinin sona ermesinden
itibaren iki yıl süreyle, belediye ve bağlı
kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya
dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyon-
culuk ve temsilcilik yapamaz.

Meclis üyeliğinin sona ermesi

MADDE 29. - Meclis üyeliği, ölüm ve is-
tifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis
üyeliğinden istifa dilekçesi belediye başkan-
lığına verilir ve başkan tarafından meclisin bil-
gisine sunulur.

Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç
birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan top-
lantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin
düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam
sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir.

Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeter-
liğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildir-
mesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düş-
mesine karar verilir.

Meclisin feshi

MADDE 30. - Belediye meclisi;

a) Kendisine kanunla verilen görevleri süresi
içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum
belediyeye ait işleri sekteye veya gecikmeye uğ-
ratırsa,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

b) Belediyeye verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasi konularda karar alırsa,

İçişleri Bakanlığının bildirisini üzerine Danıştayın kararı ile feshedilir.

İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildiri ile birlikte karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, bu hususu en geç bir ay içinde karara bağlar.

Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar.

Boşalan meclisin görevinin yerine getirilmesi

MADDE 31. - Belediye meclisinin;

a) Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi,

b) Meclis üye tam sayısının yarısından fazlasının tutuklanması,

c) Yedek üyelerin getirilmesinden sonra da meclis üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi,

d) Geçici olarak görevden uzaklaştırılması,

Hallerinde, meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapıluncaya kadar meclis görevi, belediye encümeninin memur üyeleri tarafından yürütülür.

Huzur ve izin hakkı

MADDE 32. - Meclis başkan ve üyelerine, meclis toplantılarına ve ihtisas komisyonları toplantılarına katıldıkları her gün için, 39 uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir. Huzur hakkı ödenecek gün sayısı, 20 nci maddenin ikinci fıkrasında ve 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamaz.

Meclis üyeleri hastalıkları süresince izinli sayılır. Ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak
şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin
verilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Belediye Encümeni

Belediye encümeni

MADDE 33. - Belediye encümeni,
belediye başkanının başkanlığında;

a) İl belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in
üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin
her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için, giz-
li oyla seçeceği dört üye ile biri mali hizmetler
birim amiri olmak üzere belediye başkanının
her yıl birim amirleri arasından seçeceği dört
üyeden,

b) Diğer belediyelerde, belediye mec-
lisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl
için gizli oyla seçeceği üç üye ile biri mali hiz-
metler birim amiri olmak üzere belediye baş-
kanının her yıl birim amirleri arasından
seçeceği üç üyeden,

Oluşur.

Belediye başkanının katılmadığı toplan-
tılarda, belediye başkanının görevlendireceği
başkan yardımcısı veya encümen üyesi, en-
cümene başkanlık eder.

Encümen toplantılarına gündemdeki
konularla ilgili olarak ilgili birim amirleri,
belediye başkanı tarafından oy hakkı olmak-
sızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

Encümenin görev ve yetkileri

MADDE 34. - Belediye encümeninin
görev ve yetkileri şunlardır:

a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı
ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye
meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle
ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uy-
gulamak.

c) Öngörülme-yen giderler ödeneğinin har-
cama yerlerini belirlemek.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beşmilyar Türk Lirasına kadar, dava konusu olan belediye alacaklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yıl geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

ı) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.

Encümen toplantısı

MADDE 35. - Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılmaz.

Encümen gündemi belediye başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri başkanının uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir. Belediye başkanı tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez.

Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır.

Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran; kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılamazlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Encümen üyelerine verilecek ödenek

MADDE 36. - Belediye encümeni başkan ve üyelerine, nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde 3.500, nüfusu 10.001-50.000'e kadar olan belediyelerde 4.500, 50.001-200.000'e kadar olan belediyelerde 6.000 ve 200.001'in üzerinde olan belediyelerde ise 7.500 gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık brüt ödenek verilir. Encümenin memur üyelerine bu tutarın yarısı ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belediye Başkanı

Belediye başkanı

MADDE 37. - Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilir.

Belediye başkanı, görevinin devamı süresince siyasi partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamaz; profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamaz.

Belediye başkanının görev ve yetkileri

MADDE 38. - Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

c) Belediyeyi Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

- d) Meclise ve encümen başkanlık etmek.
- e) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.
- f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.
- h) Meclis ve encümen kararlarını uygulamak.
- i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışındaki aktarmalara onay vermek.
- j) Belediye personelini atamak.
- k) Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek.
- l) Şartsız bağışları kabul etmek.
- m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.
- n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, özürliülere yönelik hizmetleri yürütmek ve özürliüler merkezini oluşturmak.
- o) Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Belediye başkanının özlük hakları

MADDE 39. - Belediye başkanına nüfusu;

- a) 10.000'e kadar olan beldelerde 60.000,
- b) 10.001'den 50.000'e kadar olan beldelerde 70.000,
- c) 50.001'den 100.000'e kadar olan beldelerde 90.000,
- d) 100.001'den 250.000'e kadar olan beldelerde 110.000,
- e) 250.001'den 500.000'e kadar olan beldelerde 130.000,
- f) 500.001'den 1.000.000'a kadar olan beldelerde 150.000,
- g) 1.000.001'den 2.000.000'a kadar olan beldelerde 190.000,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

h) 2.000.001'den fazla olan beldelerde
230.000,

Gösterge rakamının Devlet memurları için
belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu
bulunacak tutarda aylık brüt ödenek ödenir.

Belediye başkanının görevli, izinli ve has-
ta bulunduğu sürelerde ödeneği kesilmez.

Belediye başkanlığı yapmış olanların, per-
sonel kanunlarına tabi bir kadroya atanmaları
halinde belediye başkanlığında geçen süreleri
memuriyette geçmiş sayılır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
uyarınca Devlet memurları ile bakmakla
yükümlü buldukları için uygulanan sosyal
hak ve yardımlar, aynı esas ve usullere göre
belediye başkanları ile bakmakla yükümlü
buldukları için de uygulanır.

Başkan vekili

MADDE 40. - Belediye başkanı, izin ve
hastalık nedeniyle veya görevli olarak görev-
den ayrılması hallerinde bu süre içinde ken-
disine vekâlet etmek üzere belediye meclisi
üyeleri arasından birini başkan vekili olarak
görevlendirir.

Başkan vekili, başkanın yetkilerine sahip-
tir.

Başkan vekiline, görev süresince başkana
ödenen aylık net ödeneğin gün hesabı üzerin-
den ödenek verilir.

Stratejik plân ve performans plânı

MADDE 41. - Belediye başkanı, mahallî
idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay
içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa
bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve il-
gili olduğu yıl başından önce de yıllık perfor-
mans plânı hazırlayıp belediye meclisine sunar.

Stratejik plân, varsa üniversiteler ve mes-
lek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgüt-
lerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye
meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürür-
lüğe girer.

Nüfusu 50.000'in altında olan belediyeler-
de stratejik plân yapılması zorunlu değildir.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Stratejik plân ve performans plâmi büt-
çenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve
belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek
kabul edilir.

Yetki devri

MADDE 42. - Belediye başkanı, görev ve
yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü tak-
dirde, yöneticilik sıfatı bulunan belediye görev-
lilerine devredebilir.

İhtilâf hali

MADDE 43. - Belediye başkanının ken-
disinin, birinci ve ikinci derecedeki kan ve
kayın hısımlarının ve evlatlıklarının, belediye
ile ihtilâflı olduğu durumlarda dava açılması ve
bu davada belediyenin temsili, meclis birinci
başkan vekili, bulunmadığı takdirde ikinci baş-
kan vekili veya bunların yetkilendireceği
kişiler tarafından yerine getirilir.

Belediye başkanlığının sona ermesi

MADDE 44. - Belediye başkanlığı, ölüm
ve istifa hallerinde kendiliğinden sona erer.

Belediye başkanının;

a) Mazeretsiz ve kesintisiz olarak yirmi
günden fazla görevini terk etmesi ve bu
durumun mahallin mülki idare amiri tarafından
belirlenmesi,

b) Seçilme yeterliğini kaybetmesi,

c) Görevini sürdürmesine engel bir has-
talık veya sakatlık durumunun yetkili sağlık
kuruluşu raporuyla belgelenmesi,

d) Meclisin feshine neden olan eylem ve
işlemlere katılması,

Hallerinden birinin meydana gelmesi
durumunda İçişleri Bakanlığının başvurusu
üzerine Danıştay kararıyla başkanlık sıfatı sona
erer.

Belediye başkanlığının boşalması halinde yapılacak işlemler

MADDE 45. - Belediye başkanlığının her-
hangi bir nedenle boşalması durumunda, vali
tarafından belediye meclisinin on gün içinde

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

toplantısı sağlanır. Meclis, birinci başkan vekilinin, onun bulunmaması durumunda ikinci başkan vekilinin, onun da bulunmaması durumunda en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak;

a) Belediye başkanlığının boşalması veya seçim dönemini aşacak biçimde kamu hizmetinden yasaklanma cezasının verilmiş olması durumunda bir başkan,

b) Başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alması durumunda bir başkan vekili,

Seçer.

Belediye başkanı veya başkan vekili belediye meclis üyeleri arasından ve gizli oyla seçilir. İlk iki oylamada üye tam sayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır. Dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, belediye başkanı veya başkan vekili seçilmiş olur. Oyların eşitliği durumunda kur'a çekilir.

Birinci fıkranın (b) bendi uyarınca başkan vekili seçildikten sonra, belediye başkanlığının (a) bendinde belirtilen nedenlerle boşalması durumunda bu maddeye göre belediye başkanı seçilir.

Yeni seçilen belediye başkanının görev süresi, yerine seçildiği başkanın görev süresi ile sınırlıdır. Başkan vekili, yeni başkan seçilmeye veya görevden uzaklaştırılmış ya da tutuklanmış olan başkan göreve dönüncüye kadar görev yapar.

Belediye başkanı veya başkan vekili seçilmeye kadar belediye başkanlığı görevi, meclis birinci başkan vekili, bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda vali tarafından görevlendirilecek bir kamu görevlisi tarafından yürütülür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Belediye başkanı veya başkan vekili seçimi en geç onbeş gün içinde tamamlanmadığı takdirde belediye meclisinin feshine ilişkin hükümler uygulanır.

Belediye başkanı görevlendirilmesi

MADDE 46. - Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması ve yeni belediye başkanı veya başkan vekili seçiminin yapılamaması durumunda, seçim yapılınca kadar, belediye başkanlığına büyükşehir ve il belediyelerinde İçişleri Bakanı, diğer belediyelerde vali tarafından görevlendirme yapılır. Görevlendirilecek kişinin belediye başkanı seçilme yeterliğine sahip olması şarttır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Organlara İlişkin Ortak Hükümler

Görevden uzaklaştırma

MADDE 47. - Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, geçici bir önlem olarak kesin hükme kadar görevden uzaklaştırılabilir.

Görevden uzaklaştırma önlemi iki ayda bir gözden geçirilir. Devamında kamu yararı bakımından yarar görülmeyen görevden uzaklaştırma önlemi kaldırılır.

Soruşturma veya kovuşturma sebebiyle görevden uzaklaştırılan belediye organları veya bu organların üyeleri hakkında; 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre soruşturma izni verilmemesi, takipsizlik, kamu davasının düşmesi veya beraat kararı verilmesi, davanın genel af ile ortadan kaldırılması veya görevden düşürülmeyi gerektirmeyen bir suçla mahkûm olunması durumunda görevden uzaklaştırma önlemi kaldırılır.

Görevden uzaklaştırılan belediye başkanına, görevden uzak kaldığı sürece aylık ödeneğinin üçte ikisi ödenir ve bu süre içinde diğer sosyal hak ve yardımlardan yararlanmaya devam eder.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Belediye Teşkilâtı

BİRİNCİ BÖLÜM

Belediye Teşkilâtı ve Personeli

Belediye teşkilâtı

MADDE 48. - Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro sistemine uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Norm kadro ve personel istihdamı

MADDE 49. - Norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir. Bu ilke ve standartlar çerçevesinde norm kadro çalışmasını belediye yapar veya yaptırır.

Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Belediyede, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, sosyal ve ekonomi, kültür ve sanat, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında tabip, uzman tabip, veteriner, avukat, mühendis, çözümleyici ve programcı, mimar, ebe, hemşire, teknisyen, tekniker gibi ihtiyaç duyulan uzman ve teknik personel, süreleri seçim döneminin bitiminden itibaren otuz günü geçmemek üzere, sözleşme ile çalıştırılabilir. Bu şekilde sözleşmeli olarak çalıştırılacakların, yürütecekleri hizmetlere ilişkin nitelikleri taşımaları şarttır. Sözleşmeli personel eliyle

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)
yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ay-
rıca atama yapılamaz.

Üçüncü fıkra uyarınca sözleşmeli olarak
istihdam edileceklerin ücret miktarı, yılları büt-
çe kanunlarında belirlenecek ücret tavanını aş-
mamak üzere, Bakanlar Kurulunca belirlenen
sınırlar içerisinde belediye meclisi tarafından
kararlaştırılır. Bu şekilde çalıştırılacaklara her
ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti
dışında herhangi bir ödeme yapılamaz ve ücret
mahiyetinde aynı ya da nakdi menfaat temin
edilemez. Söz konusu personel hakkında bu
Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda, vize
hariç 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun
4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam
edilenler hakkındaki hükümler uygulanır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam
edilen memurlar, belediye başkanının talebi,
kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle,
süreleri seçim döneminin bitiminden itibaren
otuz günü geçmemek üzere, belediyelerin
birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarında
görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendir-
melerde Devlet Memurları Kanununun 68 inci
maddesinin (B) fıkrasında öngörülen şartlar
dikkate alınır. Belediyelerde bu şekilde istih-
dam edilen personel kurumlarından izinli
sayılırlar. Bu personelin görevlendirildikleri
süre zarfındaki, görevlendirildikleri kadroya ait
her türlü malî hakları ile kurumları tarafından
karşılanması gereken sosyal güvenlik ve ben-
zeri diğer hakları belediye tarafından ödenir.
İzinli oldukları müddet, terfi ve emekliliklerin-
de hesaba katılır ve terfi haklarını kazananlar
başkaca bir işleme lüzum kalmaksızın terfi et-
tirilirler. Bu şekilde görevlendirilenler, görev-
lendirme süresinin sona ermesinden itibaren
onbeş gün içerisinde yazılı olarak kurumlarına
başvurmaları halinde en geç bir ay içerisinde
kadrolarına, kadroları kaldırılmış veya zorunlu
sebeplerle kadrolarına atama yapılmış ise
durumlarına uygun bir kadroya atanırlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-250.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 250.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilen meclis üyelerine belediye başkanına verilen ödeneğin 2/3'ünü aşmamak üzere belediye meclisi tarafından belirlenecek aylık ödenek verilir. Bu şekilde görevlendirme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dahil ilgililer açısından herhangi bir hak teşkil etmez ve belediye meclisinin görev süresini aşamaz.

Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir.

Sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç belediye memurlarına, başarı durumlarına göre toplam memur sayısının yüzde onunu ve Devlet memurlarına uygulanan aylık kat-

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

sayının 20.000 gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, hastalık ve yıllık izinleri dahil olmak üzere, çalıştıkları sürelerle orantılı olarak encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye ödenebilir.

Personel devri

MADDE 50. - Bu Kanunun 8 inci ve 11 inci maddeleri uyarınca tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerin kadroları ve personeli; katılma halinde katıldıkları belediyeye, köye dönüştürülme halinde ilgili il özel idaresine devredilir. Devredilen personelden kadro ve görev unvanları değişmeyenler, aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılırlar. Devredilen personelden durumlarına uygun boş kadro olmayanların veya mevcut kadro unvanı ile atamaları yapılamayanların kadro unvanları üç ay içerisinde ilgili belediye meclisi veya il genel meclisince aynı sınıf içerisinde kalmak kaydıyla değiştirilir. Bu değişiklikten itibaren bir ay içerisinde ilgililerin durumlarına uygun kadrolara atamaları yapılır. Söz konusu personel, atama işlemleri yapıncaya kadar, devredildikleri belediye veya il özel idaresince ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilirler. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ücret, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarını devredildikleri belediye veya il özel idaresinden almaya devam ederler. Devredilen personelden memur statüsünde görev yapanların, atandıkları yeni kadrolarının aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî hakları toplamının net tutarının, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî hakları toplamı net tutarından az olması halinde aradaki fark giderilinceye kadar atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tabi olmaksızın tazminat olarak ödenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüştürmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen sözleşmeli personelin pozisyonları, avukat unvanlı pozisyonlar hariç olmak üzere, başka bir işleme gerek kalmaksızın devredildikleri belediye veya il özel idaresi adına vize edilmiş sayılır.

Tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerde geçici iş pozisyonlarında görev yapan personel, aynı statüde pozisyonlarıyla birlikte ilgili belediye veya il özel idaresine devredilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Belediye Zabıtası, İtfaiye ve Acil Durum
Plânlaması

Zabitanın görev ve yetkileri

MADDE 51. - Belediye zabıtası, beledede esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasıyla görevli olup bu amaçla, belediye meclisi tarafından alınan ve belediye zabıtası tarafından yerine getirilmesi gereken emir ve yasaklarla bunlara uymayanlar hakkında mevzuatta öngörülen ceza ve diğer yaptırımları uygular.

Görevini yaparken zabıtaya karşı gelenler, Devlet zabıtasına karşı gelenler gibi cezalandırılır.

Belediye zabıta teşkilâtının çalışma usul ve esasları, çalışanların görev ve yetkileri, memurluğa alınması için taşınmaları gereken nitelikler, alacakları meslek içi eğitim, görevde yükselme, meslekten çıkarılma, giyecekleri kıyafet ve savunma amaçlı olarak kullanacakları aletler ile zabıta teşkilâtında hizmet gereklerine göre oluşturulacak birimler, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Belediye, bu yönetmeliğe aykırı olmamak üzere ek düzenlemeler yapabilir.

Belediye zabıta ve özel güvenlik hizmetlerinde fiilen çalışanlara fazla mesai karşılığı

(Anayasamızın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

olarak yılı bütçe kanununda belirlenen üst sınırı aşmamak kaydıyla belediye meclisi kararı ile tespit edilen miktar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir.

İtfaiye

MADDE 52. - İtfaiye teşkilâtının çalışma usul ve esasları, çalışanların görev ve yetkileri, memurluğa alınması için taşmaları gereken nitelikler, alacakları meslek içi eğitim, görevde yükselme, meslekten çıkarılma, giyecekleri kıyafet ve savunma amaçlı olarak kullanacakları aletler ile itfaiye teşkilâtında hizmet gereklerine göre oluşturulacak birimler, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Belediye bu yönetmeliğe aykırı olmamak üzere ek düzenlemeler yapabilir.

Belediye itfaiye teşkilatında fiilen çalışanlara fazla mesai karşılığı olarak yılı bütçe kanununda belirlenen üst sınırı aşmamak kaydıyla belediye meclisi kararı ile tespit edilen miktar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir.

Acil durum plânlaması

MADDE 53. - Belediye; yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla beldenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar.

Acil durum plânlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum plânlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahallî idarelerin görüşleri alınır.

Plânlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrada sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Belediye, belediye sınırları dışında yangın ve doğal afetler meydana gelmesi durumunda, bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Belediyelerin Denetimi

Denetimin amacı

MADDE 54. - Belediyelerin denetimi; faaliyet ve işlemlerinde hataların önlenmesine yardımcı olmak, çalışanların ve belediye teşkilâtının gelişmesine, yönetim ve kontrol sistemlerinin geçerli, güvenilir ve tutarlı duruma gelmesine rehberlik etmek amacıyla; hizmetlerin süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre tarafsız olarak analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek; kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgililere duyurmaktır.

Denetimin kapsamı ve türleri

MADDE 55. - Belediyelerde iç ve dış denetim yapılır. Denetim, iş ve işlemlerin hukuka uygunluk, mali ve performans denetimini kapsar.

İç ve dış denetim 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Ayrıca, belediyenin mali işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, idarenin bütünlüğüne ve kalkınma plânı ve stratejilerine uygunluğu açısından İçişleri Bakanlığı, belediye başkanı veya görevlendireceği elemanlar tarafından da denetlenir.

Belediyelere bağlı kuruluş ve işletmeler de yukarıdaki esaslara göre denetlenir.

Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur.

Faaliyet raporu

MADDE 56. - Belediye başkanı, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41 inci

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen biçimde; stratejik plân ve performans hedeflerine göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini ve belediye borçlarının durumunu açıklayan faaliyet raporunu hazırlar. Faaliyet raporunda, bağlı kuruluş ve işletmeler ile belediye ortaklıklarına ilişkin söz konusu bilgi ve değerlendirmelere de yer verilir.

Faaliyet raporu mart ayı toplantısında belediye başkanı tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır.

Hizmetlerde aksama

MADDE 57. - Belediye hizmetlerinin ciddi bir biçimde aksatıldığı ve bu durumun halkın sağlık, huzur ve esenliğini hayati derecede olumsuz etkilediğinin İçişleri Bakanlığının talebi üzerine yetkili sulh hukuk hâkimi tarafından belirlenmesi durumunda İçişleri Bakanı, hizmetlerde meydana gelecek aksamanın giderilmesini, hizmetin özelliğine göre makul bir süre vererek belediye başkanından ister.

Aksama giderilemezse, söz konusu hizmetin yerine getirilmesini o ilin valisinden ister. Bu durumda vali, aksaklığı öncelikle belediyenin araç, gereç, personel ve diğer kaynaklarıyla giderir. Mümkün olmadığı takdirde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının imkanlarını da kullanabilir. Ortaya çıkacak maliyet vali tarafından İller Bankasına bildirilir ve İller Bankasınca o belediyenin müteakip ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden belediyeye ayrılan paydan valilik emrine gönderilir.

İçişleri Bakanlığının talebi üzerine sulh hukuk hâkimi tarafından alınan karara karşı ilgili belediyece asliye hukuk mahkemesine itiraz edilebilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Denetimle ilgili diğer hükümler

MADDE 58. - Denetimin yapılması ve faaliyet raporunun hazırlanması hususunda bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile diğer kanunların ilgili hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Mali Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Belediyenin Gelir ve Giderleri

Belediyenin gelirleri

MADDE 59. - Belediyenin gelirleri şunlardır:

a) Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları.
b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay.

c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.

d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.

e) Belediye meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.

f) Faiz ve ceza gelirleri.

g) Bağışlar.

h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.

i) Diğer gelirler.

Büyükşehir belediyelerinde büyükşehir sınırları ve mücavir alanları içinde belediyelerince tahsil edilen emlak vergisi tutarının tamamı ilgili ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından alınır. Bunlardan büyükşehir belediyesine veya özel idareye ayrıca pay kesilmez.

Belediyenin giderleri

MADDE 60. - Belediyenin giderleri şunlardır:

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

a) Belediye binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.

b) Belediyenin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.

c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.

d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.

e) Belediye zabıta ve itfaiye hizmetleri ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler.

f) Belediyenin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve katıldığı birliklerle ilgili ortaklık payı ve üyelik aidatı giderleri.

g) Mezarlıkların tesisi, korunması ve bakımına ilişkin giderler.

h) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ile sigorta giderleri.

i) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürtlülere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.

j) Dava takip ve icra giderleri.

k) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.

l) Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.

m) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderleri.

n) Sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.

o) Belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.

p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

r) Şartlı bağışlarla ilgili yapılacak harcamalar.

s) İmar düzenleme giderleri.

t) Her türlü proje giderleri.

İKİNCİ BÖLÜM

Belediye Bütçesi

Belediye bütçesi

MADDE 61. - Belediyenin stratejik plânına uygun olarak hazırlanan bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterir, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin verir.

Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir.

Bütçe yılı Devlet malî yılı ile aynıdır.

Bütçe dışı harcama yapılamaz.

Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.

Bütçenin hazırlanması ve kabulü

MADDE 62. - Belediye başkanı tarafından hazırlanan bütçe tasarısı eylül ayının birinci gününden önce encümenine sunulur ve İçişleri Bakanlığına gönderilir. İçişleri Bakanlığı belediye bütçe tahminlerini konsolide eder ve Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere eylül ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirir. Encümen, bütçeyi inceleyerek görüşüyle birlikte kasım ayının birinci gününden önce belediye meclisine sunar.

Meclis bütçe tasarısını yılbaşından önce, aynen veya değiştirerek kabul eder. Ancak, meclis bütçe denklüğünü bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamaz. Kabul edilen bütçe, malî yılbaşından itibaren yürürlüğe girer.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Harcama yetkilisi

MADDE 63. - Belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Kesin hesap

MADDE 64. - Her yıl bütçesinin kesin hesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra mart ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır.

Bütçe sistemi

MADDE 65. - Belediye bütçesi ile muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Geçmiş yıl bütçesinin devamı

MADDE 66. - Herhangi bir nedenle yeni yıl bütçesi kesinleşmemiş ise yeni bütçenin kesinleşmesine kadar geçen yıl bütçesi uygulanır.

Bütçenin kabulüne kadar yapılan işlemler yeni yıl bütçesine göre yapılmış sayılır.

Gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmeleri

MADDE 67. - Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri; makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, arıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sin-

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun) yalızasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Borçlanma ve İktisadî Girişimler

Borçlanma

MADDE 68. - Belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:

a) Dış borçlanma, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde sadece belediyenin yatırım programında yer alan projelerinin finansmanı amacıyla yapılabilir.

b) İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanan belediye, ödeme plânını bu bankaya sunmak zorundadır. İller Bankası hazırlanan geri ödeme plânını yeterli görmediği belediyenin kredi isteklerini reddeder.

c) Tahvil ihraçı yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılır.

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dahil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Göritülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun) gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerleme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapabilir.

f) Belediyelerin, ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır.

Yukarıda belirtilen usul ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Belediye, varlık ve yükümlülüklerinin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı mali tablolarını üçer aylık dönemler halinde İçişleri ve Maliye bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilatı ve Hazine müsteşarlıklarına gönderir.

Arsa ve konut üretimi

MADDE 69. - Belediye; düzenli kentleşmeyi sağlamak, beldenin konut, sanayi ve ticaret alanı ihtiyacını karşılamak amacıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde, özel kanunlarına göre korunması gerekli yerler ile tarım arazileri hariç imarlı ve alt yapılı arsalar üretmek, konut, toplu konut yapmak, satmak, kiralamak ve bu amaçlarla arazi satın almak, kamulaştırma yapmak, bu arsaları trampa etmek, bu konuda ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ve bankalarla işbirliği yapmak ve gerektiğinde onlarla ortak projeler gerçekleştirmek yetkisine sahiptir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Belediye, bu amaçla bütçesinden gerekli parayı ayırmak suretiyle işletme tesis edebilir.

Arsalar hariç üretilen konutların satışı 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. O belediye ve mücavir alan sınırları içinde kendisine, eşine veya onsekiz yaşından küçük çocuklarına ait konutu olmayan dar gelirli kişiler ile afete maruz kalanlara, sanayi bölgelerinden nakledileceklere ve üyelerinin tamamı bu durumda olan kooperatiflere, bedeli 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre oluşturulan takdir komisyonu tarafından belirlenecek tutardan aşağı olmamak üzere arsa tahsisi yapılabilir. Durumları 775 sayılı Gecekondu Kanununun 25 inci maddesine uyan kimselere de bu maddeye göre arsa ve konut sağlanabilir. Bu fıkranın uygulama esasları, İçişleri Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak çerçeve yönetmeliğe uygun olarak belediye meclisleri tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Şirket kuruluşu

MADDE 70. - Belediye kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabilir.

İşletme tesisi

MADDE 71. - Belediye, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabilir.

Borç ve alacakların takas ve mahsubu

MADDE 72. - 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Hazine alacakları hariç olmak üzere belediyenin, genel bütçeli kuruluşlardan, sosyal güvenlik kuruluşlarından, mahalli idarelerden ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından olan özel hukuk ve kamu hukukuna tâbi olacak ve borçları takas ve mah-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun) sup edilir. Bu amaçla kurum ve kuruluşların bütçelerine yeterli ve gerekli ödenek konur.

Bu madde gereğince yapılacak takas ve mahsup işlemlerine ilişkin esas ve usuller, İçişleri Bakanlığının olumlu görüşü alınarak, Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

ALTINCI KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı

MADDE 73. - Büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki ilçe ve ilk kademe belediyeleri ve il belediyeleri ile nüfusu 50.000'in üzerindeki belediyeler; kentin gelişimine uygun olarak eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek; konut alanları, sanayi ve ticaret alanları, teknoloji parkları ve sosyal donatılar oluşturmak, deprem riskine karşı tedbirler almak veya kentin tarihî ve kültürel dokusunu korumak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine konu olacak alanlar, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile ilân edilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yıkılarak yeniden yapılacak münferit yapılarda ilgili resim ve harçların dörtte biri alınır.

Bir yerin kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilân edilebilmesi için; o yerin belediye veya mücavir alan sınırları içerisinde bulunması ve en az ellibin metrekare olması şarttır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında bulunan yapıların boşaltılması, yıkımı ve kamulaştırılmasında anlaşma yolu esastır. Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamın-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun) da bulunan mülk sahipleri tarafından açılacak davalar, mahkemelerde öncelikle görüşülür ve karara bağlanır.

Yurt dışı ilişkileri

MADDE 74. - Belediye, belediye meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilir.

Belediye, bu teşekkül, organizasyon ve yabancı mahallî idarelerle ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir veya kardeş kent ilişkisi kurabilir.

Birinci ve ikinci fıkra gereğince yapılacak faaliyetlerin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden İçişleri Bakanlığının izninin alınması zorunludur.

Diğer kuruluşlarla ilişkiler

MADDE 75. - Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir.

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanat-kârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

d) Kendilerine ait taşınmaz malları, aslı görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.

Kamu kurum ve kuruluşlarına belediyeler, bağlı kuruluşları ve belediye şirketlerince devir veya tahsis edilen taşınmazlar, kamu konutu ve sosyal tesis olarak kullanılamaz.

Kent konseyi

MADDE 76. - Kent konseyi, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır.

Belediyeler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar.

Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir.

Belediye hizmetlerine gönüllü katılım

MADDE 77. - Belediye; sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle, yaşlılara, kadın ve çocuklara, özürülere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

beldede dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular.

Gönüllülerin nitelikleri ve çalıştırılmalarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yazışma

MADDE 78. - Belediye, kamu kurum ve kuruluşlarıyla doğrudan yazışabilir.

Belediye tasarrufundaki yerler

MADDE 79. - Diğer kanunlarla getirilen hükümler saklı kalmak üzere, mezarlıklar ile belediye sınırları içinde bulunan ve sahipsiz arazi niteliğinde olan seyrangâh, harman yeri, koruluk, dinlenme yerleri, meydanlar, bataklık, çöp döküm sahaları, yıkılmış kale ve kulelerin arsaları ve enkazı ve benzeri yerler belediyenin tasarrufundadır.

Belediye tarafından deniz, akarsu ve gölden doldurma suretiyle kazanılan alanlar, Kıyı Kanunu ve ilgili mevzuata uygun olarak kullanılmak şartıyla Maliye Bakanlığı tarafından belediyelerin, büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerinin tasarrufuna bırakılır.

Şehirlerarası özel otobüs terminali işletmesi ve akaryakıt istasyonları

MADDE 80. - Belediye sınırları ve mücavir alanları içinde, kara yolu ile yolcu taşıma hakkına sahip gerçek ve tüzel kişilerin şehirlerarası otobüs terminali kurmalarına ve işletmeleri ile her türlü akaryakıt ile sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) ve sıvılaştırılmış doğal gaz (NPG) istasyonlarına nazım imar ve uygulama imar plânına uygun olmak kaydıyla belediye tarafından izin verilebilir. Akaryakıt istasyonlarına izin verilmesi için nazım imar plânında akaryakıt istasyonu olarak gösterilmesi şarttır. Bu istasyonlara çalışma ruhsatı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun) büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi tarafından verilir.

Ad verme, tanıtıcı amblem ve flama kullanımı

MADDE 81. - Cadde, sokak, meydan, park, tesis ve benzerlerine ad verilmesi ve belediye tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerinin tespitine ilişkin kararlarda; belediye meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğu, bunların değiştirilmesine ilişkin kararlarda ise meclis üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı aranır. Bu kararlar mülki idare amirinin onayı ile yürürlüğe girer.

Avukatlık ücretinin dağıtımı

MADDE 82. - Belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin; kadroya bağlı olarak çalışan avukatlara ve hukuk servisinde fiilen görev yapan memurlara dağıtımı hakkında 2.2.1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanır.

Yeniden değerlendirme oranının uygulanması

MADDE 83. - Bu Kanunun 15, 18 ve 34 üncü maddelerinde belirtilen parasal miktarlar, her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranına göre artırılır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 84. - Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kıldığı görev ve hizmetlerle ilgili olarak, 24.4.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 4.7.1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selâhiyet Kanunu, 10.6.1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 12.9.1960 tarihli ve 80 sayılı 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Mad-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

desinin 58 inci Bendine Tevfikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hal'lerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun, 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14.6.1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Karamamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, 27.5.2004 tarihli ve 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi Ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 10.7.2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ile 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Değiştirilen Hükümler

MADDE 85. - 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun değişik 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasının (n) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

n) Sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi görevlerde bulunmadan veya bu kuruluşlara tabi olarak çalışmakta iken illerin daimi komisyon üyeliğine veya belediye başkanlığına seçilen ve atananlar ile Sandıktan veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından emekli, yaşlılık veya malullük aylığı almakta iken belediye başkanlığına seçilen ve atananlar, istekleri üzerine istek dilekçelerinin Sandık kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren emekli kesenekleri kendilerince, karşılıkları kurumlarca ödenmek ve emekli aylıkları Sandıkla ilgilendirildikleri tarihten itibaren kesilmek suretiyle,

MADDE 86. - 5434 sayılı Kanunun ek 68 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyük-
şehir belediye başkanlarına 7000, il belediye
başkanlarına 6000, ilçe belediye başkanlarına
3000, diğer belediye başkanlarına 1500 göster-
ge rakamı üzerinden, bu maddede belirtilen
usul ve esaslar dahilinde makam tazminatı,
buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı
ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki
ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil
olunur. Birinci fıkrada öngörölen iki yıllık
sürenin hesabında iştirâkçi olup olmadıklarına
bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen
sürelerin tamamı dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 87. - a) 3.4.1930 tarihli ve 1580
sayılı Belediye Kanunu ile bu Kanunun ek ve
değişiklikleri,

b) 13.12.1983 tarihli ve 190 sayılı Genel
Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde
Karamamenin 2 nci maddesinin (b) bendi, 5 in-
ci maddesi ve 11 inci maddesinin son fıkrası,

c) 24.5.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal
Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
Kanununun 18 inci maddesinin birinci fik-
rasının (i) ve (j) bentleri,

d) 21.5.1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik
ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve
Görevleri Hakkında Kanunun 14 üncü mad-
desinin birinci fıkrasının (I) bendi ile ikinci ve
üçüncü fıkraları,

e) 29.5.1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal
Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik
Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının
(b) bendi ve ikinci fıkrası,

ğ) 30.4.1992 tarihli ve 3796 sayılı İstanbul
Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları
Kanununun 11 inci maddesinin (e) bendi,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)
g) 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak
Vergisi Kanununun mükerrer 38 inci maddesi,
Yürürlükten kaldırılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. - Özel mevzuat hükümlerine göre devri mümkün olmayan, kamu hizmetlerinde kullanılan veya Maliye Bakanlığınca üzerinde sınırlı aynî hak tesis edilmiş olanlar dışında kalan Hazineye ait taşınmazlardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 1/5000 ölçekli nazım imar plânı içinde kalanlar; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye, büyükşehir belediye teşkilâtı kurulan yerlerde beşbin metrekaresinin üzerinde olanlar büyükşehir belediyesine bedelsiz devredilir. Bu şekilde devredilen taşınmazlarla ilgili olarak yapılacak imar uygulaması sonucunda kamu hizmeti alanı olarak ayrılan yerler, bedelsiz ve müstakil parsel olarak Hazine adına resen tescil edilir. Bu hususta tapu kütüğüne şerh konulur.

Bunların satılması, kiralanması veya gelir getirecek başka bir şekilde değerlendirilmesi halinde elde edilecek gelirin yarısı Hazineye aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca müştereken belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun yayımı tarihinde personel giderlerine ilişkin olarak 49 uncu maddede belirtilen oranları aşmış olan belediyelerde bu oranların altına inilinceye kadar, boş kadro ve pozisyon bulunması ve bütçe imkanlarının yeterli olması kaydıyla mevcut memur ve sözleşmeli personel sayısının yüzde onunu geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca zorunlu hallere münhasır olacak şekilde verilecek izin dışında ilave personel istihdam edilemez. Geçici iş pozisyonları için önceki yıldan fazla olacak şekilde vize yapılamaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşölmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiğı Metin)

GEÇİCİ MADDE 3. - Norm kadro uygulamasına geçilinceye kadar belediyenin, bağılı kuruluşlarının ve mahallî idare birliklerinin memur kadrolarının ihdas ve iptalleri ile boş kadro değişiklikleri, İçişleri Bakanlığının teklifi, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile yapılır.

Sürekli işçi kadroları ile iş pozisyonları ise norm kadro uygulamasına geçilinceye kadar İçişleri Bakanlığının vizesine tabidir. İçişleri Bakanlığı vize yetkisini valiliklere devredebilir.

GEÇİCİ MADDE 4. - Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufta bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idarî, adlî veya malî yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işlemde kaldırılır.

GEÇİCİ MADDE 5. - Bu Kanunun yayımlandığı tarihte 2000 yılı genel nüfus sayımına göre nüfusu 2000' in altına düşen belediyelerin tüzel kişiliklerinin kaldırılarak köye dönüştürme işlemi, bu Kanunun 8 inci maddesi uygulamasından faydalanmak isteyen belediyeler için 31.12.2005 tarihine kadar uygulanmaz. Tüzel kişiliğın kaldırılmasında, birleşme veya katılma sonrasında 2000 yılı genel nüfus sayımı sonucuna göre oluşan toplam nüfus esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 6. - Bu Kanunun yayımı tarihinde görevde bulunan belediye meclisi başkan vekilleri, meclis katipleri, ihtisas komisyonu üyeleri ve encümenin seçilmiş

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Gösterilmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

üyeleri seçildikleri devrenin sonuna kadar
göreve devam ederler. Bu Kanun uyarınca söz
konusu görevlere yapılacak seçimler bu dev-
renin sona ermesini takiben yapılır.

GEÇİCİ MADDE 7. - Bu Kanunun 41 in-
ci maddesinde öngörülen stratejik plânın hazırlan-
masına dair altı aylık süre, Kanunun yürür-
lüğünü müteakip hazırlanması gereken ilk
stratejik plân için bir yıl olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8. - Belediyeler ve bağ-
lı kuruluşları ile sermayesinin yüzde ellisinden
fazlası belediyelere ait şirketlerin, 30.6.2004
tarihi itibarı ile kamu kurum ve kuruluşlarından
olan kamu ve özel hukuka tâbi alacakları, bun-
ların diğer kamu kurum ve kuruluşlarına olan
borçlarına karşılık olmak üzere bu Kanunun
yayımlı izleyen altı ay içinde mahsup edilir.
Bu madde kapsamındaki alacak ve borç ifadesi
bu alacak ve borçlara ilişkin fer'ileri ve
cezaları da kapsar.

Yukarıdaki fıkra kapsamında yer alan
kuruluşların mahsup işlemine konu olan veya
olmayan borçları, genel bütçe vergi gelirlerinden
her ay ayrılacak paylarının yüzde kırkını
geçmemek üzere kesinti yapılarak tahsil edilir.

Bu maddeye göre yapılacak mahsup ve
kesinti işlemleri yılı bütçe kanunları ile iliş-
kilendirilmeksizin ilgili kuruluş ile uzlaşma
komisyonu tarafından belirlenir; Hazine Müs-
teşarlığının bağlı olduğu Bakanın önerisi
üzerine Bakanlar Kurulu tarafından karara bağ-
lanır. Bakanlar Kurulu, ilgili kuruluşların borç
ödeme kapasitelerini de dikkate alarak
ödenecek tutarları taksitlendirmeye, taksitlen-
dirilen kısma Kanunun yayımlı izleyen gün-
den itibaren zam ve faiz uygulamamaya, bu
borçların fer'i ve cezalarını geçmemek üzere
indirim yapmaya yetkilidir.

Uzlaşma komisyonu Hazine Müsteşar-
lığının bağlı olduğu Bakan tarafından görevlen-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

dirilecek bir başkan ile İçişleri Bakanlığı,
Maliye Bakanlığı, Devlet Plânlama Teşkilatı
Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sayıştay
Başkanlığı ve İller Bankası Genel Müdürlüğün-
den birer temsilciden oluşur.

GEÇİCİ MADDE 9. - Bu Kanunun yayımı
tarihinde profesyonel spor kulüplerinin başkan-
lığını yapan veya yönetiminde bulunan
belediye başkanları, en geç 1.1.2005 tarihine
kadar bu kulüplerin başkanlığından ve
yönetimindeki görevlerinden ayrılırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 88. - Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 89. - Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

